

«Το χρηστόν του Θεού εις μετάνοιαν άγει»

Ορθοδοξία / Ηθική

Αρχιμανδρίτης Ζαχαρίας Ζάχαρου, Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Έσσεξ Αγγλίας

[Προηγούμενη δημοσίευση: <https://www.pemptousia.gr/?p=161873>]

Αλλά με ποιόν τρόπο η μετάνοια μας ξεκολλάει από τη γη και πως αυτή μεταφέρει το είναι μας στη σφαίρα της αιωνιότητας;

«Το χρηστόν του Θεού εις μετάνοιαν άγει»[24]. Όταν ο άνθρωπος δεν καταφρονεί τον πλούτο της χρηστότητάς του Κυρίου οδηγείται σε αληθινή μετάνοια. Η «άβυσσος» των αμαρτιών και της άγνοιας του ανθρώπου «επικαλείται» την «Άβυσσον» [25] του ελέους και της αγάπης του Θεού. Η κραυγή της μετανοίας γεφυρώνει τις δύο αβύσσους, τα ουράνια με τα επίγεια, τα άφθαρτα με τα φθαρτά, τα αιώνια με τα πρόσκαιρα και ο πόθος για τον εκζητούμενο Κύριο γεννά τον ακραίο πόνο της αγάπης προς τον Θεό μέχρι του αυτομίσους[26]. Αυτού του είδους η μετάνοια μεταθέτει το πνεύμα του ανθρώπου πέρα των κτιστών ορίων του εμπειρικού είναι. Αυτομίσος, ακραία ένταση μετανοίας και αίσθηση της αιωνιότητος με τη θεία παρηγοριά, ακολουθούν το ένα το άλλο.

Ο Χριστιανός υπομένει εκουσίως την κένωση με τη μετάνοια και την τήρηση των εντολών του Θεού. Κατά το μέτρο που μετέχει στα παθήματα και την κένωση του

Χριστού, παρέχεται σε αυτόν ο πλούτος των χαρισμάτων του Θεού. Εγκαταλείπει κάθε αμαρτωλή τάση και αποθέτει την «πρόνοιαν της σαρκός»[27]. Ελευθερώνεται, δηλαδή, από τα δεσμά του κτιστού κόσμου και ανοίγεται ολοκληρωτικά προς την άκτιστη ζωή του Θεού. Το θείο θέλημα γίνεται γι' αυτόν νόμος και πηγή ζωής, ενώ η εκούσια νέκρωση, από την κένωση που φέρει μέσα του πάνω στη γη, μεταβάλλεται σε δύναμη εξαναστάσεως. Παραδομένος στην αγάπη του Θεού μέχρι αυτομίσους ζει την προσωπική του ανάσταση ήδη από αυτή ακόμα τη ζωή, μέσω της άφθαρτης χάριτος που τον θεραπεύει, τον παρακαλεί, τον αγιάζει και τον αφθαρτοποιεί.

Με την εκούσια νέκρωση κατά των παθών νικάται ο θάνατος και γίνεται αρχή νέας, αιώνιας ζωής. Ο πιστός με τον σκληρό αγώνα της μετανοίας γίνεται υπόσταση θεοειδής με υπερκόσμιες διαστάσεις κατ' εικόνα του αναστάντος Χριστού. Ο Γέροντας Σωφρόνιος υπογραμμίζει: «Όσον πληρεστέρα είναι η κένωσις, τοσούτον τελειότερα η ανάβασις του πνεύματος ημών εις τον φωτοφόρον χώρον της προαιωνίου Θεότητος»[28]. Η μετάνοια μέχρι αυτομίσους υψώνει τον άνθρωπο από τη γη και μεταφέρει το πνεύμα του στη σφαίρα του αιωνίου. Όταν ο άνθρωπος κατά την ευδοκία του Θεού λάβει τη δωρεά της χάριτος, τότε ως κοινωνός θείας ζωής «γίνεται ουχί μόνον αθάνατος εν τη εννοία της ατελευτήτου παρατάσεως της ζωής αυτού, αλλά και άναρχος, διότι εκείνη η σφαίρα της Θείας υπάρξεως, εις την οποίαν εισήχθη, δεν έχει ούτε αρχήν ούτε τέλος»[29].

Η έμπονη περίοδος της μετανοίας είναι κατ' εξοχήν δημιουργική. Χαρακτηρίζεται από φλογερή προσευχή, που συνοδεύεται με ακραίο πόνο όλης της υπάρξεως. Η προσευχή της μετανοίας αποκαθιστά τον άνθρωπο στην πρωταρχική πνοή της «κατ' εικόνα» Θεού δημιουργίας του και τον καθιστά συνεργό Θεού. Στη συνεργία αυτή ο άνθρωπος ανακαλύπτει την πνευματική ελευθερία του από κάθε αλλότρια δύναμη η φαινόμενο του κτιστού κόσμου, στερεώνεται στην άκτιστη και άναρχη ζωή του Θεού, που τον υψώνει πάνω από τον κόσμο και τους κοσμοκράτορες και τον καθιστά «κύριον», ικανό να κληρονομήσει την «ασάλευτον Βασιλείαν»[30].

«Η χάρη της μετανοίας» κατά τον Γέροντα Σωφρόνιο «είναι αρπαγή της ψυχής προς τον Θεό»[31], και κατά τον όσιο Ιωάννη τον Σιναΐτη, «συμφωνία με τον Θεόν για νέα ζωή»[32]. Με τον θρήνο της μετανοίας ο άνθρωπος θέτει την αρχή μιας ριζικής αλλαγής του συνόλου τρόπου της υπάρξεώς του και της θεωρήσεως πάντων των πραγμάτων. Πραγματικά, ο πιστός γίνεται ξένος για τον πρόσκαιρο αυτό κόσμο και μεταθέτει το νου στα Ουράνια. Ο στίχος των Χαιρετισμών απευθύνεται προσωπικά σε αυτόν και χαρακτηρίζει τη ζωή του. «Ξένον τόκον ιδόντες ξενωθώμεν του κόσμου τον νουν εις ουρανόν μεταθέντες»[33]. Προτιμά τον βίο της σοφίας[34], και κρίνει τα πάντα στη ζωή του σύμφωνα με την Ημέρα

εκείνη «εν η μέλλει ο Κύριος κρίνειν την οικουμένην εν δικαιοσύνη»[35]. Τα λόγια του Αποστόλου Πέτρου γίνονται γνώμονας των καθημερινών επιλογών του: «Ήξει δε η Ημέρα Κυρίου ως κλέπτης εν νυκτί, εν η ουρανοί ροιζηδόν παρελεύσονται, στοιχεία δε καυσούμενα λυθήσονται, και γη και τα εν αυτή έργα κατακαήσεται. Τούτων ουν πάντων λυομένων, ποταπούς δει υπάρχειν υμάς εν αγίαις αναστροφαίς και ευσεβείαις, προσδοκώντας και σπεύδοντας την παρουσία της του Θεού Ημέρας»[36].

[Συνεχίζεται]

[1] Ρωμ. 2,4.

[1] Πρβλ. Ψαλμ. 41,8.

[1] Βλ. Αρχιμ. Σωφρονίου, *Περί Προσευχής*, Έσσεξ Αγγλίας 21994, σ. 85.

[1] Βλ Ρωμ . 13,14.

[1] *Οψόμεθα τον Θεόν καθώς εστι*, σ. 347.

[1] *Ο Άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης*, σ. 188

[1] Βλ. *Περί Προσευχής*, σ. 82 και *Οψόμεθα τον Θεόν καθώς εστι*, σ. 125: «έκαστος εξ ημών δύναται να γίνη κύριος, ουχί άλλως, ει μη εάν νικήση... παν ο,τι πληροί τον ορατόν και νοητόν κόσμον». Πρβλ. Ιωάν. 16,33.

[1] *Οψόμεθα τον Θεόν καθώς εστι*, σ. 44.

[1] Ιωάν. Σιναΐτου, *Κλίμαξ*, Ι. Μ. Παρακλήτου, 61994, λόγος 5, στιχ. 2, σ. 115.

[1] *Χαιρετισμοί της Θεοτόκου*.

[1] *Μακαβ.* 1,15.

[1] Βλ. *Πραξ.* 17,31.

[1] *Β Πέτρ.* 3,10-12.

<http://bit.ly/2s2AUH7>